

Vandplaners betydning for husdyrgodkendelser

Miljøministeren har netop offentliggjort de endeligt vedtagne vandplaner. Vandplanerne er kulminationen på flere års arbejde i ministeriet og skal sikre et bedre vandmiljø i de kommende år.

Kommunerne skal nu i gang med at udarbejde forslag til kommunale handleplaner for, hvordan målene i vandplanerne skal nås. Forslag til de kommunale handleplaner skal være færdige om 6 måneder og skal være vedtaget senest om et år.

Vandplanerne ændrer ikke kommunernes administration af husdyrgodkendelser

Offentliggørelsen af de endeligt vedtagne vandplaner ændrer ikke kommunens administrationsgrundlag for afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven. Det vil sige, at vandplanerne *ikke* i sig selv skærper, slækker eller ændrer lovens beskyttelsesniveauer for udvaskning af nitrat eller for tilladt fosforoverskud.

Husdyrgodkendelsesloven normerer i vidt omfang det kommunale skøn i afgørelser efter loven. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen har således fastlagt et klart beskyttelsesniveau for de helt centrale påvirkningsfaktorer fra husdyrproduktionen, nemlig for nitratudvaskningen og fosforoverskuddet i forhold til påvirkningen af udbringningsarealerne. Dette beskyttelsesniveau er lagt til grund ved fastsættelse af indsatsbehovet i vandplanerne. Derfor vil vandplanerne ikke i sig selv kunne lægges til grund for at skærpe beskyttelsesniveauet.

Der skal i øvrigt henvises til, at husdyrgodkendelsesloven stiller krav om, at kommunen før der træffes afgørelse efter loven, skal foretage en konkret vurdering, som omfatter en vurdering af forholdet til forpligtelserne efter habitatdirektivet. Også til denne vurdering er det beskyttelsesniveauet, fastlagt efter loven, der skal lægges til grund, og der er udarbejdet en metode til vurderingen, som fremgår af vejledningen til husdyrgodkendelsesloven.

Var beskyttelsesniveauet i husdyrloven ikke midlertidigt indtil vandplanerne kom?

Det er korrekt, at det fremgår af bemærkningerne til husdyrgodkendelsesloven ved fremsættelsen i 2006, at beskyttelsesniveauer fastsat med lovforslaget vil gælde indtil vand- og naturplanerne foreligger. Det er også korrekt, at det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bkg. nr. 294 af 31/3/2009), at når vand- og naturplanerne foreligger, erstatter de beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesloven.

Men det fremgår også af bemærkningerne til lovbemærkningerne til lovforslaget fremsat i 2006, at husdyrgodkendelser skal bidrage til at gennemføre vandplanerne.

I forbindelse med Grøn Vækst blev virkemidlerne i vandplanerne aftalt og en ændring af beskyttelsesniveauet i forbindelse med miljøgodkendelserne var ikke en del af aftalen. Den måde, hvorpå husdyrgodkendelser bidrager til opfyldelse af mål i vandplanerne er, at

beskyttelsesniveauerne videreføres uændret i afgørelser om tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven samtidig med, at miljøeffekten af husdyrgodkendelser er indregnet i grundlaget for beregning af indsatsbehovet i vandplanerne. Den korrekte effekt af det eksisterende beskyttelsesniveau er beregnet af forskningsinstitutionerne. Dermed er husdyrgodkendelser meddelt på baggrund af det fastlagte beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesloven en del af forudsætningen for opfyldelse af målene i vandplanerne.

Denne sammenhæng er beskrevet i introduktionen til bilag 3 i den gældende bekendtgørelse om ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bkg nr 291 af 06/04/2011), hvoraf det fremgår, at *”I forhold til de forslag til vandplaner efter miljømålsloven, der blev sendt i høring samtidig med forslag til Natura 2000-planer, indgår miljøgodkendelse af husdyrbrug som bidrag til opfyldelsen af planernes miljømål ved overholdelse af de i denne bekendtgørelses fastlagte beskyttelsesniveauer. Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor”*

Vandplanerne giver derfor ikke i sig selv anledning til hverken at skærpe, slække eller ændre lovens beskyttelsesniveauer.

Særligt om nitratudvaskning til overfladevand

Som en væsentlig del af beskyttelsesniveauerne i husdyrgodkendelsesloven indgår vilkår fastsat på baggrund af nitratklassekortlægningen. Det faglige grundlag, der er lagt til grund for kortlægningen af, hvor stor en del af nitraten, der ender i vandområdet, er også anvendt som det faglige grundlag for vandplanerne. Den reduktion af kvælstofudvaskningen, som nitratklassekortene giver anledning til, er regnet ind i forudsætningerne for vandplanerne.

Det vil således fortsat være husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4, der skal anvendes ved vilkårsstillelse til reduktion af nitratudvaskning til overfladevand. Der kan desuden stilles supplerende vilkår som følge af vejledningen om habitatvurdering til nitratudvaskning til overfladevand fra husdyrbrug.

Særligt om tab af fosfor til overfladevand

Vandplanernes indsats i forhold til fosfor er særligt målrettet direkte tab til vandmiljøet fra dyrkningsfladen. En indsats på dette område er det eneste som på kort sigt kan nedbringe fosfortabet til vandområderne. Der er ikke i vandplanerne fastsat krav til tilladt fosforoverskud på landbrugsarealer.

Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau er målrettet fosforoverskuddet, idet formålet med husdyrgodkendelsesloven primært er, at modvirke en negativ miljøpåvirkning fra selve husdyrproduktionen, herunder fra husdyrgødningen. Såfremt der i mange år er store fosforoverskud på arealerne, opbygges en fosforpulje, og der er dermed en stigende risiko for et større fosfortab fra de pågældende arealer på sigt. Der findes dog ingen modeller til at beregne konsekvenserne for fosfortabet af et opbygget fosforoverskud.

Vandplanernes indsats i forhold til nedbringelse af fosfortab til vandmiljøet påvirker derfor ikke husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for tilladt fosforoverskud. Vandplanerne påvirker derimod kommunernes konkrete vurdering af eventuelt overfladetab af fosfor.